

Seat No. : _____

AJ-128

April-2015

M.A., Sem.-IV

ECO-511 : Economics

(Financial Institutions & Markets)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નાણાકીય વ્યવસ્થા અને અર્થતંત્ર વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 14
અથવા
નાણાકીય વ્યવસ્થાના ઘટકો અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.

2. નાણાબજારનું અવલોકન કરો. 14
અથવા
સમજાવો :
(a) Commercial paper અને bills
(b) Treasury bill market

3. ભારતમાં સ્ટોક એક્સચેન્જના વિકાસ અંગે નોંધ લખો. 14
અથવા
જામીનગીરીઓનું લિસ્ટીંગ એટલે શું ? લિસ્ટીંગના ફાયદાઓ ચર્ચો.

4. ડેરીવેટીવ બજાર ઉપર ટૂંકમાં નિબંધ લખો. 14
અથવા
Option કરાર એટલે શું ? તેના જુદા-જુદા પ્રકાર સમજાવો.

5. નીચેના દરેક પ્રશ્ન માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં સવાલ સામે માત્ર તેનો નંબર લખો. દા.ત. પ્રશ્ન-1 = (a), પ્રશ્ન-2 = (d)

14

(1) નાણાકીય રોકાણકાર જે ટૂંકાગાળાના કરારનું વેચાણ કરે તે માટે જરૂરી છે.

- (a) નજીકના ભવિષ્યમાં ખરીદવાની રોકાણકારની સ્થિતિ બંધ કરે.
- (b) જામીનગીરીઓ નજીકના ભવિષ્યમાં પહોંચાડે કે જે વ્યક્તિ પાસે હાલમાં નથી.
- (c) નજીકના ભવિષ્યમાં જામીનગીરીઓનું હેજ કરે.
- (d) ભવિષ્યની જામીનગીરીઓ ખરીદે.

(2) નાણાં બજારને મુખ્યત્વે _____ તરીકે ઓળખાય.

- (a) જથ્થાબંધ બજાર
- (b) પ્રાથમિક બજાર
- (c) પરોક્ષ બજાર
- (d) દ્વિતીય બજાર

(3) નાણાં બજારમાં

- (a) નાણાંનો વેપાર થાય.
- (b) ટૂંકાગાળાના બોન્ડનો વેપાર થાય.
- (c) લાંબાગાળાના બોન્ડનો વેપાર થાય.
- (d) સ્ટોકનો વેપાર થાય.

(4) ઓછામાં ઓછું તરલ નાણાં બજારનું સાધન

- (a) Repos
- (b) વાણિજ્ય પેપર
- (c) T-Bonds
- (d) બેંકર્સ એક્સેપ્ટન્સ

(5) નાણાં બજારનાં સાધનોનું નીચેનામાંથી એક લક્ષણ નથી.

- (a) ટૂંકાગાળા
- (b) ઊંચી તરલતા
- (c) નાદારીનું જોખમ નીચું
- (d) બિન-પ્રમાણિત

(6) જે બોન્ડ પર ઓછામાં ઓછો વ્યાજનો દર હોય તે

- (a) વધારે તરલ અને કરવેરા બાદ કરેલા બોન્ડ હોય.
- (b) જેની નાદારી કે જોખમ વધારે અને કરવેરા બાદ કરેલા હોય.
- (c) તરલ ન હોય અને કરવેરામાંથી બાદ ન મળેલ હોય.
- (d) નાદારીનું જોખમ ઓછું અને કરવેરામાંથી બાદ ન મળેલ હોય.

- (7) જો પેઢી નાદાર થાય તો ભંડોળમાંથી ચૂકવણીની નીચામાં નીચી અગ્રિમતા _____ છે.
- (a) આનુષંગિક જામીન આપનાર
 (b) જનરલ રેવન્યુ બેન્ક લેન્ડર્સ
 (c) પસંદગી પામેલા સ્ટોક હોલ્ડર્સ
 (d) કોમન સ્ટોક રાખનાર
- (8) બોન્ડ જે પાકતી મુદતે ચૂકવવામાં આવે અને શરૂઆતમાં તેની ફેસ વેલ્યુ કરતા ઓછી કિંમતે ચૂકવવામાં આવે જેના પર દેખીતો કોઈ વ્યાજ ચૂકવવામાં ન આવે તેને _____ કહેવાય.
- (a) સાતત્ય (b) સાદી લોન
 (c) વટાવદારવાળા બોન્ડ (d) કુપન બોન્ડ
- (9) નાણાકીય અસ્ક્યામતો જે તેના માલિકને દર વર્ષ ચોક્કસ વ્યાજનું ચૂકવણું કરવામાં તેની પાકતી મુદત સુધી અને પછી ફાઈનલ રકમ સેટ કરવામાં આવે તેને શું કહે છે ?
- (a) કુપન બોન્ડ (b) ડિસ્કાઉન્ટ બોન્ડ
 (c) ઝીરો ઈન્ટરેસ્ટ બોન્ડ (d) ફિક્સ વ્યાજની લોન
- (10) એ કરાર જે માલિકને હક્ક આપે કે જે નાણાકીય સાધન જે કિંમતે પૂર્વનિર્ધારિત થાય તેને ચોક્કસ ગાળા દરમ્યાન ખરીદવાના કરારને _____ કહેવાય.
- (a) કોન્ટ્રાક્ટ ઓફ્શન (b) પુટ ઓફ્શન
 (c) કોલ ઓફ્શન (d) યુરોપિયન ઓફ્શન
- (11) દરેક પક્ષકારને તે પોતે જેની માલિકી ધરાવતો હોય તેવા ચૂકવણાના સેટનું બીજા પક્ષકાર કે બીજી રીતનું ચૂકવણાનો સેટ હોય તેનું વિનિમય કરી શકે તેવા નાણાકીય કરારને ____.
- (a) ફ્યુચર્સ કરાર (b) ફ્યુચર્સ ઓફ્શન
 (c) કોલ ઓફ્શન (d) સ્વેપ
- (12) નીચેની તરફનું જોખમ ઘટાડવા માટેના સોદાઓ _____ થી જાણીતા છે.
- (a) પુટ (b) કોલ
 (c) હેજ (d) ઓફ્શન

(13) નાણાકીય મધ્યસ્થીમાં નીચેનામાંથી શું સમાવેશ નથી થતું ?

- (a) Investment Banks
- (b) Real Estate Investment Trusts
- (c) Mutual Funds
- (d) Commercial Banks

(14) ભંડોળ જે બચત કરનાર તરફથી દેવાદાર તરફ જાય તે ત્યારે સફળ અને કાર્યક્ષણ કહી શકાય જો

- (a) નાના બચત કરનારનું વળતર ઘટે.
 - (b) દેવાનો ખર્ચ વધતો જાય.
 - (c) સોદાનો ખર્ચ ઘટે.
 - (d) કોર્પોરેટને કાર્યક્ષમ રીતે અંકુશમાં રખાય.
-

AJ-128

April-2015

M.A., Sem.-IV

ECO-511 : Economics

(Financial Institutions & Markets)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the relationship between Financial System and Economy. **14**
OR
Discuss about components and functions of Financial System.
2. Give the overview of Money Market. **14**
OR
Explain :
(a) Commercial paper and bills
(b) Treasury bill market
3. Write an essay on growth of Indian Stock Exchanges. **14**
OR
What do you mean by listing of securities ? Discuss the advantages of listing.
4. Write an essay on Derivatives Market. **14**
OR
What is option contract ? Explain the various types of options.
5. For the following each question, select the best answer and write only its number (a, b, c or d) against the question number in your answer sheet. For example if the answer for Q. 1 is 'a' then write Q. 1 = a **14**
(1) A financial investor who sells a short contract is required to
(a) close out the buying investor's position in the near future.
(b) deliver securities in the near future that the individual does not currently own.
(c) hedge securities in the near future
(d) buy securities in the future

- (2) Money markets can broadly be characterized as
 - (a) Wholesale markets
 - (b) Primary markets
 - (c) Indirect markets
 - (d) Secondary markets
- (3) In the Money Market
 - (a) money is traded
 - (b) short-term bonds are traded
 - (c) long-term bonds are traded
 - (d) stocks are traded
- (4) The least liquid money market instruments are
 - (a) Repos
 - (b) Commercial paper
 - (c) Treasury bonds
 - (d) Bankers acceptances
- (5) Money market instruments tend to NOT be characterized by
 - (a) Short terms
 - (b) High liquidity
 - (c) Low default risk
 - (d) Non-standardization
- (6) The bonds with the lowest interest rates are likely to be
 - (a) highly liquid and tax exempt bonds
 - (b) those with high default risk and tax exempt income
 - (c) illiquid and non-tax exempts bonds
 - (d) low default risk and non-tax exempt bonds

- (7) The lowest priority for payments from funds secured through liquidation of a bankrupt firm go to
- (a) Collateralized bank lenders
 - (b) General revenue bank lenders
 - (c) Preferred stock holders
 - (d) Common stock holders
- (8) A bond repaid only at maturity and initially sold at less than its face value with no explicit payment of interest is a
- (a) Perpetuity
 - (b) Simple loan
 - (c) Discount bond
 - (d) Coupon bond
- (9) A financial asset that pays its owner a fixed interest payment every year until the maturity date, and then a set final amount, is a
- (a) coupon bond
 - (b) discount bond
 - (c) zero interest bond
 - (d) fixed interest loan
- (10) A contract that gives the owner the right to buy a financial instrument at the exercise price within a specific period of time is a/an
- (a) continental option
 - (b) put option
 - (c) call option
 - (d) European option
- (11) Financial contracts that obligate each party to exchange a set of payments it owns for another set of payment owned by another party are called
- (a) future contracts
 - (b) future options
 - (c) call options
 - (d) swaps

- (12) Transactions to reduce downside risk are known as
- (a) puts
 - (b) calls
 - (c) hedges
 - (d) options
- (13) Financial intermediaries do not include
- (a) Investment banks
 - (b) Real Estate Investment Trusts (REITs)
 - (c) Mutual Funds
 - (d) Commercial banks
- (14) Successful and efficient movements of funds from savers to borrowers (financial intermediation)
- (a) reduce the returns to small savers
 - (b) increase the costs of borrowing
 - (c) reduce transactions costs
 - (d) regulate corporate efficiency
-